

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO EUROPOS REIKALŲ KOMITETAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO UŽSIENIO REIKALŲ KOMITETAS

NUOMONĖ

**DĖL LIETUVOS SOLIDARUMO ĮNAŠO FORMOS MIGRACIJOS SPAUDIMĄ
PATIRIANČIOMS VALSTYBĖMS NARĖMS 2026 METAIS**

2025 m. lapkričio 26 d. Nr. 100-P-92/105-P-108

Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo Europos reikalų komitetas ir Užsienio reikalų komitetas, bendrame posėdyje *susipažinę* su Europos Komisijos komunikatu Europos Parlamentui ir Tarybai „2025 m. Europos metinė prieglobsčio ir migracijos ataskaita“ (COM(2025) 795 final) (toliau – 2025 m. Europos metinė prieglobsčio ir migracijos ataskaita), 2025 m. lapkričio 11 d. Europos Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) Nr. 2025/2323 pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1351 11 straipsnį (toliau – Sprendimas), Europos Komisijos pasiūlymu dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo, kuriuo įsteigiamas metinis solidarumo rezervas 2026 metams (toliau – Pasiūlymas) ir 2025 m. lapkričio 25 d. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos parengta Lietuvos Respublikos pozicija dėl Pasiūlymo Nr. POZ-560 (toliau – Lietuvos Respublikos pozicija);

įvertinę Seimo komitetų – Teisės ir teisėtvarkos komiteto, Socialinių reikalų ir darbo komiteto, Žmogaus teisių komiteto – pateiktas išvadas dėl Lietuvos Respublikos pozicijos;

pažymėdami, kad 2026 m. birželio 12 d. įsigaliojus Migracijos ir prieglobsčio paktui turės būti pradėtas taikyti solidarumo mechanizmas, skirtas padėti migracijos spaudimą patiriančioms Europos Sąjungos valstybėms narėms (toliau – valstybės narės);

pabrėždami, kad 2025 m. Europos metinėje prieglobsčio ir migracijos ataskaitoje ir Sprendime Lietuva įvardyta kaip valstybė, patirianti migracijos spaudimo riziką ir turinti teisę į Europos Sąjungos finansinę ir jos agentūrų operatyvinę pagalbą;

atkreipdami dėmesį, kad Lietuva yra atsakinga už daugiau kaip 900 kilometrų Europos Sąjungos išorės sienos apsaugą;

pažymėdami, kad Lietuva ir toliau nuolat patiria Baltarusijos režimo organizuojamas įvairaus pobūdžio hibridines atakas, naudojamas kaip politinės ir nacionalinio saugumo padėties destabilizavimo priemonės, tokias kaip migrantų instrumentalizavimas prie Lietuvos valstybės sienos su Baltarusija, taip pat į Lietuvos oro erdvę iš Baltarusijos teritorijos leidžiamais oro balionais tikslingai vykdoma kontrabanda, kelianti grėsmę civilinei aviacijai ir žmonių saugumui, ir tai, kad, atsižvelgiant į dabartinę geopolitinę padėtį, tikėtina, jog tokios ar panašios hibridinės atakos prieš Lietuvą dar ne kartą bus vykdomos ateityje;

pabrėždami, kad šiuo metu santykinai nedideli neteisėtų migrantų, patenkančių į Lietuvos teritoriją, skaičiai, kuriuos Europos Komisija vertino dėl šalies patiriamo migracijos spaudimo masto, pagrindžia ne migracijos spaudimo prie Lietuvos valstybės sienos nebuvimo faktą, o būtent šiuo metu veiksmingas aktyvias ir nuolatinių papildomų žmogiškųjų ir finansinių valstybės išteklių reikalaujančias Lietuvos pastangas stabdyti migracijos spaudimą prie Lietuvos valstybės sienos ir kartu prie Europos Sąjungos išorės sienų;

sveikindami Europos Komisijos siūlymą sudaryti galimybę esant krizės situacijai, įskaitant migrantų instrumentalizavimo atvejus, prie valstybių narių sienų ir kartu prie Europos Sąjungos išorės sienų toms valstybėms narėms taikyti priemonės, leidžiančias greičiau, lanksčiau ir veiksmingiau reaguoti į išaugusį migracijos spaudimą pasienyje;

pažymėdami, kad Europos Sąjungos solidarumo mechanizmas turėtų būti grindžiamas Europos Komisijos ir valstybių narių abipusiškumo ir tarpusavio pasitikėjimo principu ir turi būti taikomas vadovaujantis aiškiais ir objektyviais kriterijais, priimtinais visoms valstybėms narėms; kartu *manydami*, kad kiekvienos valstybės narės indėlis į solidarumo sistemą vertintinas kaip reikšminga solidarumo išraiška ir į tai turėtų būti atsižvelgiama kitų valstybių narių ir Europos Sąjungos institucijų, kai pačiai valstybei narei, kilus krizei, prireikia skubios ir veiksmingos pagalbos Europos Sąjungos lygmeniu;

pabrėždami, kad valstybės narės turi laikytis pamatinio pabėgėlių teisių principo – negražinimo principo – ir užtikrinti galimybę asmenims, kuriems kyla persekiojimo, kankinimo ar kitokio nežmoniško elgesio grėsmė, gauti tarptautinę apsaugą, taip pat užtikrinti tinkamas šių asmenų priėmimo sąlygas ir veiksmingą prieigą prie prieglobsčio procedūrų;

vadovaudamiesi 2004 m. liepos 13 d. Konstitucinio akto „Dėl Lietuvos Respublikos narystės Europos Sąjungoje“ trečiąja dalimi ir Lietuvos Respublikos Seimo statuto 180⁹ straipsniu suteikta teise Seimo Europos reikalų komitetui ir Užsienio reikalų komitetui pateikti Seimo nuomonę Lietuvos Respublikos Vyriausybei,

pabrėžia būtinybę ir toliau užtikrinti Lietuvos valstybės sienos, kartu ir visos Europos Sąjungos išorės sienų apsaugą, kryptingai kovoti su migrantų instrumentalizavimu ir piktnaudžiavimu prieglobsčio procedūromis, ieškoti veiksmingų migracijos valdymo priemonių Europos Sąjungos lygmeniu, išlaikant šiuos prioritetus Lietuvos pozicijose, teikiamose įvairiais Europos Sąjungos formatais;

mano, kad migracijos ir saugumo iššūkiai reikalauja koordinuoto atsako Europos Sąjungos lygmeniu, tačiau **pabrėžia**, kad sėkmingas iššūkių migracijos srityje įveikimas priklauso ne tik nuo Europos Sąjungos institucijų veiksmų nuoseklumo, bet ir nuo valstybių narių susitelkimo ir glaudaus bendradarbiavimo;

nutaria kreiptis į Europos Komisiją ragindami, kad atliekant kitą metinį vertinimą dėl valstybių narių patiriamo migracijos spaudimo ir nustatant kategoriją, kuriai būtų priskirta Lietuva 2027 m., turėtų būti labiau akcentuojamas kokybinis vertinimas, atsižvelgiant į tai, kad, esant dabartinei geopolitinei padėčiai, tikėtina, jog hibridinės atakos prieš Lietuvą ateityje ir toliau dar ne kartą bus vykdomos įvairiomis formomis;

siūlo Vyriausybei:

1) derybose dėl Europos Sąjungos metinio solidarumo rezervo 2026 metams laikytis pozicijos, kad bendras perkeliamų asmenų ir finansinių įnašų į Europos Sąjungos metinį solidarumo rezervą referencinis skaičius turėtų būti proporcingai sumažintas, atsižvelgiant į tai, kad Europos Sąjungos metinio solidarumo mechanizmas bus taikomas tik nuo 2026 m. birželio 12 d.;

2) nustatyti, kad Lietuvos įnašas pirmam Europos Sąjungos metiniam solidarumo ciklui įgyvendinti 2026 metais sudarytų 50 procentų nustatyto skaičiaus asmenų perkėlimas ir 50 procentų finansinių įnašų pagal Tarybos įgyvendinimo sprendime Lietuvai nustatytus solidarumo dydžius;

3) sprendžiant dėl perkeliamų į Lietuvą asmenų skaičiaus, atsižvelgti į Priėmimo ir integracijos agentūros pajėgumus užtikrinti efektyvų prieglobsčio prašytojų priėmimą ir integraciją;

ragina Vyriausybę galutinėje Lietuvos Respublikos pozicijoje išreikšti Seimo nuomonę ir ją išsakyti tolesnėse diskusijose įvairiais Europos Sąjungos formatais ir **prašo** apie diskusijų rezultatus informuoti Seimo Europos reikalų komitetą ir Užsienio reikalų komitetą.

Europos reikalų komiteto pirmininkė

Užsienio reikalų komiteto pirmininkas

Rasa Budbergytė

Remigijus Motuzas